

Conf. univ. dr. Gina Negruț

Urmărirea penală

**Acte procesuale și acte procedurale
întocmite de organele de urmărire penală**

Curs pentru masterat

Editura

Hamangiu

CUPRINS

PARTEA I. ASPECTE TEORETICE	1
Capitolul I. Considerații generale privind urmărirea penală	3
<i>Secțiunea 1. Obiectul, limitele și trăsăturile specifice ale urmăririi penale</i>	
§1. Obiectul urmăririi penale	3
§2. Limitele urmăririi penale	3
§3. Trăsăturile specifice fazei de urmărire penală	4
<i>Secțiunea a 2-a. Participanții în faza de urmărire penală</i>	5
§1. Ministerul Public	5
§2. Organele de urmărire penală	7
§3. Subiecții procesuali principali	9
3.1. Suspectul	9
3.2. Persoana vătămată	11
§4. Părțile	12
4.1. Inculpatul	12
4.2. Partea civilă	13
4.3. Partea responsabilă civilmente	15
§5. Subiecții procesuali care pot înlocui în proces părțile și subiecții procesuali principali	17
5.1. Succesori	18
5.2. Reprezentanții	18
5.3. Substituiții procesuali	19
§6. Avocatul. Asistența juridică și reprezentarea	20
6.1. Participarea avocatului în faza de urmărire penală	20
6.2. Asistența juridică	21
6.2.1. Asistența juridică a suspectului sau inculpatului	21
6.2.2. Drepturile avocatului suspectului sau inculpatului	22
6.2.3. Asistența juridică a persoanei vătămate, a părții civile și a părții responsabile civilmente	23
6.2.4. Drepturile avocatului persoanei vătămate, al părții civile și al părții responsabile civilmente	24
6.3. Reprezentarea	24
6.4. Consultarea dosarului de urmărire penală	25
Test 1	26
Capitolul al II-lea. Competența organelor judiciare în faza de urmărire penală	29
<i>Secțiunea 1. Competența organelor de urmărire penală</i>	
§1. Competența procurorului	29
1.1. Efectuarea urmăririi penale	29
1.2. Supravegherea activității organelor de cercetare penală	30
§2. Competența organelor de cercetare penală ale poliției judiciare	31

§3. Competența organelor de cercetare penală speciale _____	32
§4. Alte dispoziții privind competența organelor de urmărire penală _____	32
<i>Secțiunea a 2-a. Competența unor organe care nu fac parte din sistemul organelor judiciare</i> _____	33
§1. Competența organelor de constatare _____	33
§2. Competența comandanților de nave și aeronave _____	35
<i>Secțiunea a 3-a. Probleme legate de competență</i> _____	35
§1. Prorogarea de competență a organelor de urmărire penală _____	35
§2. Rezolvarea unor incidente de competență _____	36
§3. Incompatibilitatea, abținerea și recuzarea _____	37
3.1. Incompatibilitatea procurorului _____	37
3.2. Incompatibilitatea organelor de cercetare penală _____	38
3.3. Incompatibilitatea expertului și a specialistului care efectuează o constatare _____	39
3.4. Remediile procesuale ale incompatibilității _____	39
3.4.1. Procedura de soluționare a abținerii sau recuzării procurorului _____	40
3.4.2. Procedura de soluționare a abținerii sau recuzării organului de cercetare penală _____	41
3.4.3. Procedura de soluționare a abținerii sau recuzării expertului ori a specialistului care efectuează o constatare _____	42
Test 2 _____	42
Capitolul al III-lea. Începerea și desfășurarea urmăririi penale _____	45
<i>Secțiunea 1. Sesizarea organelor de urmărire penală</i> _____	45
§1. Modurile generale de sesizare _____	45
1.1. Plângerea _____	45
1.2. Denunțul _____	47
1.3. Sesizările făcute de persoane cu funcții de conducere și de alte persoane _____	48
1.4. Sesizarea din oficiu _____	49
§2. Modurile speciale de sesizare _____	50
2.1. Plângerea prealabilă _____	50
2.2. Alte moduri speciale de sesizare _____	53
<i>Secțiunea a 2-a. Începerea și desfășurarea urmăririi penale</i> _____	54
§1. Începerea urmăririi penale _____	54
1.1. Condiții _____	54
1.2. Organul competent să dispună începerea urmăririi penale _____	55
1.3. Cazul persoanelor pentru care urmărirea penală este condiționată de obținerea unei autorizații prealabile sau de îndeplinirea unei alte condiții prealabile _____	55
1.4. Începerea urmăririi penale în cazul infracțiunilor de audiență _____	56
1.5. Începerea urmăririi penale în cazul infracțiunilor flagrante _____	56
§2. Efectuarea urmăririi penale _____	56

§3. Procedura audierii anticipate	57
<i>Secțiunea a 3-a. Aspecte privind acțiunea penală și acțiunea civilă în faza de urmărire penală</i>	58
§1. Acțiunea penală	58
1.1. Noțiune și subiecți	58
1.2. Momentele desfășurării acțiunii penale	58
1.2.1. Punerea în mișcare a acțiunii penale	59
1.2.2. Exercițarea acțiunii penale	60
1.2.3. Stingerea acțiunii penale	62
§2. Acțiunea civilă	62
2.1. Noțiune și condiții de exercitare	62
2.2. Elementele acțiunii civile	63
2.2.1. Obiect	63
2.2.2. Subiecți	63
2.3. Pornirea și exercitarea acțiunii civile	64
2.3.1. Pornirea acțiunii civile	64
2.3.2. Exercițarea acțiunii civile la instanța civilă	65
2.4. Rezolvarea acțiunii civile în cadrul procesului penal	65
2.5. Disjungerea acțiunii civile	66
2.6. Raportul dintre acțiunea penală și acțiunea civilă	67
Test 3	68
<i>Secțiunea a 4-a. Suspendarea urmăririi penale</i>	71
§1. Cazuri în care se dispune suspendarea urmăririi penale	71
§2. Competența de a dispune suspendarea urmăririi penale	73
§3. Obligațiile organelor de urmărire penală după dispunerea suspendării urmăririi penale	74
<i>Secțiunea a 5-a. Extinderea urmăririi penale și schimbarea încadrării juridice a faptei</i>	75
<i>Secțiunea a 6-a. Terminarea urmăririi penale</i>	75
<i>Secțiunea a 7-a. Rezolvarea cauzelor penale</i>	77
§1. Clasarea	78
§2. Renunțarea la urmărirea penală	80
§3. Continuarea urmăririi penale la cererea suspectului sau inculpatului	83
§4. Trimiterea în judecată	84
4.1. Rechizitoriul – act de sesizare a instanței	84
4.2. Verificarea legalității și temeiniciei rechizitoriului	85
<i>Secțiunea a 8-a. Reluarea urmăririi penale</i>	86
§1. Reluarea urmăririi penale după suspendare	87
§2. Reluarea urmăririi penale în caz de restituire	88
§3. Reluarea în caz de redeschidere a urmăririi penale	88
<i>Secțiunea a 9-a. Plângerea împotriva soluțiilor, măsurilor și actelor de urmărire penală</i>	89
§1. Plângerea împotriva măsurilor dispuse și a actelor efectuate de organul de cercetare penală	90

§2. Plângerea împotriva măsurilor dispuse, a actelor efectuate și a soluțiilor dispuse de către procuror	90
2.1. Plângerea împotriva măsurilor și a actelor procurorului	90
2.2. Plângerea împotriva soluțiilor procurorului de neurmărire sau de netrimite în judecată	91
2.3. Soluționarea plângerii de către judecătorul de cameră preliminară	92
Test 4	95

Capitolul al IV-lea. Probele, mijloacele de probă și procedeele probatorii în faza de urmărire penală **99**

<i>Secțiunea 1. Aspecte generale privind probele în procesul penal</i>	99
§1. Noțiune și importanță	99
§2. Obiectul probațiunii	100
§3. Cerințele probelor	100
§4. Administrarea probelor	100
4.1. Principiul loialității administrării probelor	101
4.2. Excluderea probelor	101
§5. Mijloacele de probă și procedeele probatorii	102
<i>Secțiunea a 2-a. Audierea persoanelor</i>	102
§1. Reguli generale în materia audierii persoanelor	102
1.1. Persoanele audiate	102
1.2. Folosirea interpreților	102
1.3. Reguli speciale privind ascultarea	103
§2. Declarațiile părților și ale subiecților procesuali principali	103
2.1. Declarațiile suspectului sau ale inculpatului	103
2.1.1. Procedura de obținere a declarațiilor suspectului sau inculpatului	104
2.1.2. Consemnarea declarațiilor	106
2.1.3. Valoarea probatorie a declarațiilor suspectului sau inculpatului	107
2.2. Declarațiile persoanei vătămate, ale părții civile și ale părții responsabile civilmente	107
2.2.1. Procedura de obținere a declarațiilor persoanei vătămate, părții civile și părții responsabile civilmente	108
2.2.2. Cazuri speciale de obținere a declarațiilor persoanei vătămate, părții civile și părții responsabile civilmente	110
2.2.3. Protecția persoanei vătămate și a părții civile	111
2.2.4. Valoarea probatorie a declarațiilor persoanei vătămate, părții civile și părții responsabile civilmente	112
§3. Declarațiile martorului	112
3.1. Persoane care nu pot fi ascultate ca martor	113
3.2. Persoane care au dreptul de a refuza să dea declarații în calitate de martor	114
3.3. Drepturile și obligațiile martorului	114

3.4. Procedura de audiere a martorului	116
3.5. Protecția martorilor în faza de urmărire penală	118
3.5.1. Protecția martorului amenințat	119
3.5.2. Protecția martorului vulnerabil	120
3.5.3. Procedura dispunerii măsurilor de protecție în cazul martorilor amenințați și al martorilor vulnerabili	120
3.5.4. Audierea martorului protejat	121
3.6. Valoarea probatorie a declarațiilor martorilor	121
§4. Confruntarea	122
<i>Secțiunea a 3-a. Identificarea persoanelor și a obiectelor</i>	123
Test 5	124
<i>Secțiunea a 4-a. Metode speciale de supraveghere sau cercetare</i>	129
§1. Supravegherea tehnică	130
1.1. Condițiile și procedura de dispunere a supravegherii tehnice	130
1.2. Autorizarea unor măsuri de supraveghere tehnică	134
1.3. Prelungirea măsurii supravegherii tehnice	135
1.4. Consemnarea activităților de supraveghere tehnică	135
1.5. Informarea persoanei supravegheate	137
1.6. Plângerea împotriva măsurilor de supraveghere tehnică	137
1.7. Conservarea materialelor rezultate din supravegherea tehnică	138
1.8. Înregistrările obținute din activități specifice culegerii de informații. Plângerea împotriva unei activități specifice culegerii de informații	139
§2. Obținerea datelor privind tranzacțiile financiare ale unei persoane	140
§3. Reținerea, predarea și percheziționarea trimerilor poștale	143
§4. Utilizarea investigatorilor sub acoperire sau cu identitate reală și a colaboratorilor	145
4.1. Condițiile și procedura privind autorizarea utilizării investigatorilor sub acoperire sau cu identitate reală și a colaboratorilor	145
4.2. Protecția investigatorului sub acoperire și a colaboratorilor	148
§5. Participarea autorizată la anumite activități	149
§6. Livrarea supravegheată	151
§7. Obținerea datelor de trafic și de localizare prelucrate de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice ori furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului	153
§8. Obținerea de date privind situația financiară a unei persoane	154
<i>Secțiunea a 5-a. Conservarea datelor informatice</i>	155
Test 6	157
<i>Secțiunea a 6-a. Înscrierile și mijloacele materiale de probă</i>	161
§1. Înscrierile ca mijloace de probă	161
1.1. Noțiuni	161

1.2. Procesele-verbale	161
§2. Mijloacele materiale de probă	163
<i>Secțiunea a 7-a. Procedee de descoperire și de ridicare a înscrisurilor și a mijloacelor materiale de probă</i>	163
§1. Percheziția	164
1.1. Percheziția domiciliară	164
1.2. Percheziția corporală	169
1.3. Percheziția unui vehicul	171
1.4. Percheziția informatică	172
§2. Ridicarea de obiecte și înscrisuri	174
2.1. Predarea obiectelor, înscrisurilor sau a datelor informatice	174
2.2. Ridicarea silită de obiecte și înscrisuri sau date informatice	174
§3. Cercetarea la fața locului	175
§4. Reconstituirea	176
<i>Secțiunea a 8-a. Expertiza și constatarea</i>	178
§1. Constatarea	178
§2. Expertiza	179
2.1. Procedura de dispunere și de efectuare a expertizei	179
2.2. Expertiza medico-legală psihiatrică	182
2.3. Expertiza toxicologică	186
2.4. Expertiza genetică judiciară	186
2.5. Autopsia medico-legală	186
2.6. Exhumarea	187
2.7. Autopsia medico-legală a fătului sau a nou-născutului	188
2.8. Examinarea medico-legală a persoanei	188
2.9. Examinarea fizică	188
2.10. Lămuriri de la institutul de emisiune	189
2.11. Prezentarea scriptelor de comparație	190
<i>Secțiunea a 9-a. Fotografiera și luarea amprentelor suspectului, inculpatului sau altor persoane</i>	190
<i>Secțiunea a 10-a. Comisia rogatorie și delegarea</i>	190
§1. Comisia rogatorie	190
§2. Delegarea	191
Test 7	192
Capitolul al V-lea. Măsurile procesuale în faza de urmărire penală	195
<i>Secțiunea 1. Măsurile preventive</i>	195
§1. Luarea, înlocuirea, revocarea și încetarea de drept a măsurilor preventive	195
§2. Căile de atac împotriva actelor prin care se dispune în cursul urmăririi penale asupra luării, revocării sau încetării de drept a măsurilor preventive	200
§3. Reținerea	202
§4. Controlul judiciar	203

§5. Controlul judiciar pe cauțiune	206
§6. Arestul la domiciliu	209
§7. Arestarea preventivă	213
§8. Măsurile preventive aplicabile minorilor infractori	220
Secțiunea a 2-a. Măsurile de siguranță	221
§1. Obligarea provizorie la tratament medical	221
§2. Internarea medicală provizorie	223
§3. Interzicerea accesului la competițiile sportive	224
Secțiunea a 3-a. Măsurile asigurătorii	225
§1. Despre măsurile asigurătorii în general	225
§2. Sechestrul penal propriu-zis	228
§3. Poprirea	230
Secțiunea a 4-a. Restituirea lucrurilor	230
Test 8	231
Capitolul al VI-lea. Acte procesuale și acte procedurale comune în faza de urmărire penală	235
Secțiunea 1. Noțiuni	235
Secțiunea a 2-a. Modificarea actelor procedurale, îndreptarea erorilor materiale și înlăturarea unor omisiuni vădite	235
§1. Modificarea actelor procedurale	235
§2. Îndreptarea erorilor materiale	236
§3. Înlăturarea unor omisiuni vădite	236
Secțiunea a 3-a. Citarea și comunicarea altor acte procedurale. Mandatul de aducere. Accesul la bazele electronice de date	237
§1. Citarea	237
§2. Comunicarea altor acte procedurale	242
§3. Mandatul de aducere	242
§4. Accesul la bazele electronice de date	244
Secțiunea a 4-a. Termenele în procesul penal	244
Secțiunea a 5-a. Sancțiunile procedurale penale	246
Secțiunea a 6-a. Cheltuielile judiciare	249
Secțiunea a 7-a. Amenda judiciară	252
Test 9	255
Capitolul al VII-lea. Procedurile speciale în faza de urmărire penală	258
Secțiunea 1. Acordul de recunoaștere a vinovăției	258
Secțiunea a 2-a. Contestația privind durata procesului penal	261
Secțiunea a 3-a. Procedura privind tragerea la răspundere penală a persoanei juridice	263
Secțiunea a 4-a. Procedura în cauzele cu infractori minori	265
Secțiunea a 5-a. Procedura dării în urmărire	267
Secțiunea a 6-a. Procedura în caz de dispariție a dosarelor judiciare și a înscrisurilor judiciare	269

<i>Secțiunea a 7-a. Procedura privind cooperarea judiciară internațională și punerea în aplicare a tratatelor internaționale în materie penală</i>	<i>270</i>
<i>Secțiunea a 8-a. Procedura de confiscare sau desființare a unui înscris în cazul clasării</i>	<i>270</i>
Test 10	272
REZOLVĂRI ALE GRILELOR ȘI SPEȚELOR	276
Test 1	276
Test 2	277
Test 3	278
Test 4	280
Test 5	281
Test 6	282
Test 7	283
Test 8	284
Test 9	285
Test 10	286
PARTEA A II-A. MODELE DE ACTE ÎNTOCMITE DE ORGANELE DE URMĂRIRE PENALĂ ÎN FAZA DE URMĂRIRE PENALĂ	289
BIBLIOGRAFIE	453